

[Hans Nielsen.]

dagen faar Lejlighed til at følge Bankens Ledelse, dens Rente- og Valutapolitik og dens Holdning over for Pengeinstitutterne, specielt Sparekasserne, paa nært Hold. Den danske Rigsdags Opgave over for Nationalbanken har hidtil været fuldstændig negativ. Paa Afstand har man kunnet følge Bankens Handlemaade, og ad Omveje har man skaffet sig Oplysninger om dens Virksomhed. Under disse Forhold bliver Rigsdagen kritisk og maaske ofte ubilligt kritisk indstillet, da den ikke kender de Vanskeligheder, som Bankens Ledelse kan være stillet over for, Vanskeligheder, som ikke altid kan forkyndes paa Gader og Stræder.

Med Hensyn til Ledelsen reduceres Direktørernes Tal til 3, hvoraf Ministeren vælger den ene, som skal være Formand eller Førstedirektør, medens Repræsentantskabet skal vælge de to andre Direktører. Repræsentantskabet vælger desuden 3 Medlemmer til en Bestyrelse, hvoraf ogsaa de to regeringsvalgte Medlemmer af Repræsentantskabet er Medlemmer. Det nærmere vedrørende denne Administration bebudes ordnet ved et Regulativ, akkurat som dette Forhold i Øjeblikket for Nationalbankens Vedkommende er ordnet ved et Regulativ. Men den højtærede Handelsminister har allerede i sin Fremsættelsestale erklæret, at det egentlige Ansvar for Bankens forsvarelige Ledelse maa lægges paa Direktionen. Denne Udtalelse kan jeg fuldt ud bifalde, ligesom jeg finder det betryggende, at Ministeren skal godkende de Valg, som Repræsentantskabet foretager.

Efter den gældende Oktroj har Finansministeren Ret til at deltage i Direktionens Forhandlinger, naar vigtige Spørgsmaal, Rente- og Valutaspørgsmaal o. s. v., er til Behandling. Efter det foreliggende Forslag bliver det den kongelige Bankkommissær, altsaa Handelsministeren, der paa Regeringens Vegne giver Møde og varetager Statens Interesser. Han fører Forsædet i Repræsentantskabet og deltager i Bestyrelsens Møder, han begærer Oplysninger i ubegrænset Omfang, og vigtige Afgørelser kan ifølge § 7 ikke træffes, uden at han er til Stede eller er underrettet om de foreliggende Sager.

Med disse Bestemmelser og ved en Række andre har man søgt at sikre Staten ikke blot Kontrol, men ogsaa Indflydelse. Hvor stor denne Indflydelse bliver, er der ingen Grund til at strides om med „Berlingske Tidende“s finansielle Medarbejder, som i Dag søger at reducere Statens Ind-

flydelse til det mindst mulige. Jeg mener, at Statens Forskrivning paa 50 Mill. Kr. til en Grundfond, Rigsdagens og Statens Valg af 10 Medlemmer til Repræsentantskabet, Statens Udnævnelse af Bankens Førstedirektør, Ministerens Ret til at godkende og forkaste Repræsentantskabets Valg, Ministerens Stilling som Præsident for Repræsentantskabet og hans Bemyndigelse til at kræve ubegrænset Oplysninger om alle Forhold sikrer Staten den nødvendige Indflydelse og Myndighed. Men for øvrigt vil Personerne her som i alle andre Livets Forhold være af væsentlig Betydning. En svag og sovende Minister giver Staten en mindre Indflydelse end en stærk og levende, men den samme Betragtning kan jo gøres gældende over for Direktionen, saaledes at Forholdet i saa Henseende er ganske lige.

Efter Forslaget skal Guld-fonden dække 30 pCt. af den cirkulerende Seddelmængde. Den gamle Oktroj krævede 50 pCt. Metal-dækning, saa her har man sluppet de Dækningsregler, man i 1908 ansaa for nødvendige. Tiderne har forandret sig, og Guldspørgsmaalet er et aabent Spørgsmaal i alle Lande. Nogen større Betænkelighed knytter der sig ikke til dette Spørgsmaal i Øjeblikket, hvor Banken er fritaget for at indløse sine Sedler med Guld.

Efter Forslaget kan de 70 pCt. af Sedlernes Paalydende dækkes af Nettotilgodehavender i udenlandske Banker, Veksler, Skatkammerbeviser, børsnoterede Obligationer samt Laan, for hvilke der er stillet betryggende Sikkerhed. Det fremgaar ikke heraf, om Statens Overtræk i Banken kan medregnes som betryggende Dækning, men derom kan den højtærede Handelsminister vel give Besked. Efter den gældende Oktroj kræves Dækning af slige Papirer i Forholdet 125 Kr. for 100 Kr. cirkulerende Sedler. Dette Forhold har man altsaa ordnet lempeligere for Fremtiden. Saa vidt man kan se, frembyder dette ikke nogen Betænkelighed, naar den hele Nyordning tages i Betragtning. I § 15 bestemmes, at Udlaan kun kan ske mod betryggende Sikkerhed for et Tidsrum af højst 15 Maaneder. Jeg vil gerne spørge den højtærede Handelsminister, om dette betyder, at fast Ejendom gaar ud som betryggende Sikkerhed. Der findes adskillige andre Spørgsmaal, som kan rettes til den højtærede Minister, men som jeg mener, det vil være mere passende at stille i Udvalget, hvorfor jeg skal lade dem ligge her.

Jeg har da til Slut kun to Spørgsmaal af større Interesse, om hvilke jeg ønsker at gøre et Par Bemærkninger. Jeg ser, at